

zamengevouwen handen diep laat inademen, dan ziet men den ictus cordis uit het vijfde spatium intercostale zich tot onder den proc. ensiformis verplaatsen, om bij de uitademing tot de vroegere plaats terug te keeren. Door vaste aanhechtingen tusschen pleura en pericardium wordt deze verplaatsing belemmerd en blijft de ictus cordis, ondanks eene behoorlijke uitzetting der longen, onveranderd bij diepe inademing, in de linker 5de—6de tusschenribsruimte waarneembaar. De waarneming van het al of niet aanwezig zijn van wrijvingsgeruischen wordt daardoor overbodig en het was den mededeeler mogelijk, om door gemelde wijze van onderzoek, deze abnorme vergroeiing in 10 gevallen te constateren.

Dr. J. HANLO.

OVER DE VERDEELING VAN HET STRYCHNINUM IN HET CENTRALE ZENUWSTELSEL deelt ons Dr. GAY te Kasan voorloopig in KÜHNE'S *Centralblatt* van 26 Januarij l.l. het volgende mede. Het strychninum wordt na de intoxicatie van het dier bij voorkeur in de med. spin., in de med. obl. en in de pons Varolii en wel uitsluitend in de grijze zelfstandigheid dier deelen, teruggehouden. In de overige hersendeelen kan het door reagentia niet ontdekt worden. In verhouding tot de massa van het orgaan bevat de med. obl. meer strychninum dan de med. spin. of de pons Varolii. Voor de extractie langs chemischen weg is DRAGENDORF'S methode de beste, vooral indien men in plaats van zoutzuur, salpeterzuur gebruikt. Het strychninum wordt in groote hoeveelheid met het speeksel uit het organismus verwijderd. De aanwezigheid van het strychninum kan zoowel door de physiologische werking der onderzochte medulla als langs chemischen weg aangetoond worden.

Dr. J. HANLO.

BOEK AANKONDIGING.

Verloskundige Aphorismen voor hen, die deze wetenschap willen bestuderen,
door J. G. SWAYNE, Med. Doctor enz. Naar de derde Engelsche uitgave bewerkt door Dr. H. J. BROERS. Utrecht, C. VAN DER POST JR., 1867.

Onder dezen titel verscheen onlangs een klein verloskundig werkje, waarvan de hoofdbedoeling is, om aan beginnende Verloskundigen in een kort bestek een overzicht te geven: 1°. van de behandeling van elke gewone baring; 2°. van de meest voorkomende gevallen, waarin wel eenige afwijking van den regel bestaat, doch niet van dien aard, dat daaruit spoedig gevaar voor moeder of kind zou kunnen voortvloeijen, terwijl in eene derde afdeeling de voornaamste gevallen besproken worden, waarin meer belangrijke gevaren, de zwangere en barende vrouw, als ook de kraamvrouw, in de eerste dagen kunnen bedreigen, en dus aan den leerling in het algemeen den raad moet gegeven worden, om spoedig, of liever dadelijk, de hulp van een reeds ervaren practicus (zijn leermeester) in te roepen. Uit deze omschrijving van den inhoud volgt, dat wij in het bedoelde boekje geene eigenlijke handleiding der verloskundige wetenschap in het algemeen kunnen verwachten, maar dat het zich uitsluitend op het praktisch terrein beweegt, met voorbijgaan van al datgene, wat van zuiver theoretischen aard is, terwijl daarenboven, ook wat tot de praktijk behoort, meest slechts wordt aangestipt en bijv. zelfs de meest gewone kunstbewerkingen nergens worden beschreven, maar alleen aangegeven, in welke gevallen de indicatie daarvoor kan bestaan.

De inhoud beantwoordt dan ook, naar mijne overtuiging, niet geheel aan den titel; wie er een hulpmiddel in meent te vinden om "de wetenschap te bestuderen", zal het, vreezen wij, onvoldaan uit de hand leggen, doch wie er gebruik van maakt, nadat hij een goed handboek bestudeerd heeft, met het doel om zijne eerste schreden op de praktische loopbaan gemakkelijker en vaster te maken, door wat hij waarneemt of meent waar te nemen, aan de denkbeelden van een ervaren kunst oefenaar te toetsen, zal het dikwijls met vrucht kunnen raadplegen.

Wat er in staat is, zoo als Dr. BROERS te regt in zijne opdracht aan Prof. VAN GOUDOEVER zegt, bijna altijd "degelijk en eenvoudig", en niet minder op de tegenwoordige hoogte der wetenschap. Hier en daar heeft de vertaler den inhoud gewijzigd, deels om het daardoor voor Nederlandsche leerlingen geschikter te maken, deels omdat hij nu en dan met den schrijver in gevoelens verschilde, of vond dat er iets weggelaten kon of bijgevoegd moest worden, en, voor zoo verre dit uit het boekje zelf kan blijken (de gelegenheid toch om het met het oorspronkelijke te vergelijken ontbrak mij), houd ik het er voor, dat hij daarin gelukkig geslaagd is. Hetzelfde kan gezegd worden van de wijze, waarop de vertaling bewerkt is; de stijl is duidelijk en verraadt maar zelden den buitenlandschen oorsprong van den inhoud. In dit alles ligt nu wel niet opgesloten, dat ik niet hier en daar eenige bedenkingen tegen enkele §§ in het midden zou kunnen brengen, doch daarvoor zouden wij in meerdere bijzonderheden moeten treden, dan eene eenvoudige aankondiging toelaat. Slechts ééne meer algemeene opmerking houde de vertaler mij ten goede; het komt mij voor, dat, vooral in het 2de gedeelte, wel eens wat veel aan den leerling zelve ter beoordeeling wordt overgelaten en in verband daarmee zou ik het boekje liefst alleen in handen zien van leerlingen, die niet bepaald tot de eerstbeginnenden behooren, maar vooraf op eene goede Kliniek reeds oefening genoeg hebben bekomen, om althans elk geval van regelmatige baring zelfstandig te kunnen beoordeelen en goed behandelen. Aan de zoodanigen beveel ik het dan ook gaarne aan en niet minder aan reeds gevestigde jonge praktici, vooral wanneer hun de gelegenheid tot het bezoeken van uitgebreide verloskundige Klinieken en Poliklinieken ontbroken heeft. Zij zullen zich den tijd, aan de lectuur besteed, niet beklagen en waarschijnlijk bij afwijkingen, die hun voor het eerst mogten voorkomen, er nog wel eens mede te rade gaan.

De vorm door de uitgevers aan het boekje gegeven is netjes, de correctie laat weinig te wenschen over. De houtsneden, waarschijnlijk kopieën der oorspronkelijke, hadden wel wat juister van teekening kunnen zijn. Dit geldt bijv. van den vorm en plaatsing, die aan de blaas en urethra in meer dan eene Fig. wordt toegekend; in Fig. 10 en 11 ontbreekt de blaas geheel en hoe het mogelijk is dat bij een bekken-uitgang van gewone ruimte de beide handen van den Verloskundige te gelijk met de borstkas der vrucht daarin zóó plaats kunnen vinden, zoo in laatstgenoemde Fig. wordt voorgesteld, laat zich moeielijk begrijpen.

Leiden, 1 Februarij 1867.

A. E. S. T.

B E R I G T E N.

BUITENLAND.

LONDEN. -- Het cijfer der geboorten bedroeg voor de weken, eindigende 19 en 26 Januarij, 2189 en 2237, en dat der sterfgevallen 1714 en 1880. De sterfte aan diar-